

Avsändare
Kommunstyrelseförvaltningen
Samhällsplaneringsenheten
Linda Stenkvist, samhällsplanerare
0589-87005
linda.stenkvist@arboga.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Remissvar avseende Utkast till förstudie biosfärinitiativ Hjälmarskapet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

1. Remissvar avseende Utkast till förstudie biosfärinitiativ Hjälmarskapet antas som Arboga kommuns remissvar.

Sammanfattning

Arboga kommun har fått tillfälle att yttra sig om Utkast till förstudie biosfärinitiativ Hjälmarskapet. Nedan följer en sammanfattning av förstudien och yttrande.

Sammanfattning av förstudien

Förstudien är ett resultat av workshops och dialoger som hölls under hösten 2023 där representanter från 47 olika organisationer, inklusive Arboga kommun, träffats och resonerat om möjligheter och utmaningar med att bilda ett biosfärområde i landskapen runt Hjälmaren.

Syftet med förstudien är att i bred samverkan undersöka och beskriva förutsättningarna för Hjälmarskapet att bli ett biosfärområde i enlighet med UNESCO:s och svenska programkommitténs kriterier. Förstudien ska inte läsas som en beslutad verksamhets- eller projektplan. Förstudien beskriver de behov som identifierats samt en ambition och viljeinriktning om hur behoven kan omhändertas. Vilka insatser som genomförs beslutas senare inom biosfärkandidatorganisationen tillsammans med olika samverkanspartners. Förstudien är inte fullständig då nya insatser kan tillkomma och befintliga kan prioriteras ned.

Ett biosfärområde är ett modellområde där man i samverkan utvecklar och testar nya metoder för hållbar utveckling och söker lokala lösningar på globala problem. Inom biosfärområden ska de som bor och verkar i området gynnas genom att främja en utveckling som är ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar. Mark eller vatten som utgör ett biosfärområde

innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som en fastighetsägare har med stöd av äganderätten till sin fastighet, inte någon inskränkning i de rättigheter som en rättighetshavare har med stöd av en nyttjande- eller brukanderätt till en fastighet samt att de rättigheter som allmänheten har med stöd av allemansrätten påverkas inte. Deltagande i biosfärområdet sker på frivillig grund.

I förstudien identifierats sex möjliga fokusområden, som gemensamt för alla, är att de bygger på dialog och samverkan mellan olika samhällssektorer samt en respekt och förståelse för legitimiteten i olika sektorerers olika intressen. Möjliga fokusområden som biosfärinitiativet föreslås arbeta med är:

- Mark- och vattenanvändning
- Ekosystem och biologisk mångfald
- Lärande och kunskapsuppbyggnad
- Livsmedelsförsörjning
- Landsbygdsutveckling
- Besöksnäring och friluftsliv

Organisatoriskt föreslås Föreningen Hjälmarsamarbetet, där Arboga kommun är med, utgöra huvudman för biosfärkandidatområde. Finansiering sker huvudsakligen genom en årlig basfinansiering från ingående kommuner motsvarande två kronor per kommuninvånare. Biosfärkandidatorganisationen kommer till stor del att arbeta projektfinansierat och söka medel samt förlitar sig biosfärkandidatorganisationen på det driftsbidrag från Havs- och vattenmyndigheten/Naturvårdsverket på 450 tkr per år som utges för närvarande.

Yttrande

I förstudien presenteras resultatet av genomförda dialoger kring bildandet av ett biosfärområde i landskapen runt Hjälmaren. I förstudien står det att Arboga kommun utgör en av fem kommuner som ligger inom Hjälmarlandskapet, ett landskap där Arboga kommuns förutsättningar nämns på flera ställen.

I förstudien står det för att det ska vara möjligt att hantera de utmaningar och målkonflikter som Hjälmarlandskapet både har och står inför, behövs ett sektorsövergripande arbete på landskapsnivå, och att biosfärinitiativ Hjälmarlandskapet försöker fylla detta behov. Arboga kommun ser möjligheter med vad som presenteras i förstudiens nuvarande innehåll och utformning, bland annat gällande möjliga fokusområden och möjliga insatser inom respektive fokusområde. Att deltagandet för biosfärområdet

är frivilligt, har ett långsiktigt hållbart tänk och sker främst projektfinansierat, gör att Arboga kommun ser möjligheter att i framtiden kunna arbeta med projekt runt Hjälmarskapet som skulle kunna gynna kommunens utveckling. Finns det intresserade markägare, organisationer eller aktörer erbjuds även möjligheten till de, då mark och vatten som utgör ett biosfärområde och dess deltagande, sker på frivillig grund.

Arboga kommun vill dock poängtera att den fortsatta arbetsprocessen framåt behöver förtydligas och fortsatt dialog kring projektet behövs, med hänsyn till Arboga kommun begränsade resurser idagsläget. Arboga kommuns bedömning är att oavsett hur resurserna ser ut i kommunen idagsläget för att arbeta med frågan, samt funderingar kring vilka konkreta projekt som Arboga kommun skulle aktivt vill arbeta med i framtiden, ser Arboga kommun möjligheter med ett eventuellt bildande av ett biosfärområde i landskapen runt Hjälmaren.

Barnkonsekvensanalys

Förslaget till beslut medför inga direkta konsekvenser som rör barns rättigheter.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Följebrev förstudie biosfärinitiativ Hjälmarskapet
- Utkast förstudie Biosfärinitiativ Hjälmarskapet

Anders Neuman
Kommundirektör

Kristoffer Brorsson
Enhetschef Samhällsplanering

Skickas till:
Akten
Samhällsplaneringsenheten